

HAMK

Häme University
of Applied Sciences

Tämä on rinnakkaisallenne alkuperäisestä artikkelista /
This is a self-archived version of the original article.

Version: Publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Vahtila, O. (2024). Lyökö uudistava viljely luomua
korville? *Käytännön Maamies*, (4), 13.

Lyökö uudistava viljely luomua korville?

O sallistuin helmikuun alussa maa- ja metsätalousministeriön järjestämään Luomufoorumiin. Tilaisuuden yhtenä puhujana oli maa- ja metsätalousministeri **Sari Essayahin** valtiosihteerinä **Päivi Nerg** aiheenaan ”Luomu osana kotimaisen ruuantuotannon strategiaa ja kasvuohjelmaa”. Hän vastaa vuoteen 2040 asti ulottuvan kasvuohjelman rakentamisesta ja haastoi luomualaa yhteiseen kehittämiseen. Puheessaan hän kysyi muun muassa sitä, miten luomu eroaa uudistavasta viljelystä. Tämä olikin mielenkiintoinen ja tärkeä kysymys, koska uudistava viljely käsitteenä on noussut viime aikoina vahvasti esille. Useat kaupalliset yritykset käyttävät uudistavan viljelyn käsitettä jopa markkinointikeinonaan.

Maailman suurin ruoka- ja juomayritys Nestlé, valmistaa suomalaisille tuttuja Piltti-lastenruokia. Yrityksen nettisivujen mukaan Piltti on edelläkävijä edistäessään uudistavan viljelyn menetelmien käyttöönottoa Suomessa. Piltti kertoo käyttävänsä huippulaatuisia kotimaisia raaka-aineita ja samalla varmistavan viljelysmaaperän hyvinvoinnin ja tuottavuuden kannustamalla kotimaisia viljelijöitä siirtymään uudistavaan viljelyyn. Sivujen mukaan uudistavassa viljelystä ollaan jatkuvan kehityksen ja uudistumisen tiellä, sillä viljelyolosuhteet ja vaatimukset viljelylle muuttuvat jatkuvasti.

Hankkijan sivuilla taas todetaan, että uudistava tuotanto ei ole laissa säädeltyä, eikä sillä tiukkoja ehtoja toiminnan suhteen, vaan se jättää runsaasti tilaa luovuudelle ja sopeutumiselle.

Kaupalliset toimijat ovatkin löytäneet tämän alunperin Amerikasta tulleen regeneratiivisen viljelyn suomennoksen markkinaedun. Vastaavasti luomu taas ei ole kaupallisten toimijoiden intressissä, koska luomutuotannossa pyritään mahdollisimman suureen tuotannon omavaraisuuteen ja ulkoisia tuotantopanoksia käytetään mahdollisimman vähän.

Luomun ja uudistavan viljelyn erona on se, että luomu on sertifioitu järjestelmä, joka kattaa koko ruokaketjun tuotannosta valmiisiin elintarvikkeisiin. Luomutuotannossa on tarkat tuotantoehdot. Luomussa edellytetään viljelykiertoa, jolla varmistetaan biologinen typensidonta ja maan kasvukuntoa ylläpitävä kasvusto. Kotieläintuotannossa on lukuisia tuotantoeläinten ruokintaan ja hyvinvointiin liittyviä vaatimuksia.

Kun kuluttaja ostaa luomua, hän tietää mitä ostaa. Hän voi luottaa siihen, että tuotannossa ei ole käytetty kemiallisia lannoitteita, torjunta-aineita eikä geenimuunneltuja organismeja. Luomuelintarvikkeiden valmistuksessa on tarkasti määriteltä, mitä lisä- ja apuaineita tuotteissa saa käyttää sekä esimerkiksi mitä pesuaineita tuotantoprosessissa saa käyttää.

Ohjeiden noudattamista valvotaan tarkan kirjanpidon ja vuosittain tehtävien tarkastuskäyntien avulla. Sertifioitu järjestelmä perustuu siihen, että ohjeet ja kriteerit on määriteltä niin tarkasti, että voidaan puolueettomasti arvioida, täyttyykö kriteeri vai ei.

Uudistava viljely ei ole sertifioitu järjestelmä. Sillä ei ole tuotanto-ohjeita vaan se on pikemminkin periaate ja tapa toimia. Uudistava viljelystä keskitytään kasvintuotantoon.

Baltic Sea Action Group -säätiö (BSAG), joka on ollut aktiivinen toimija toimintatavan jalkauttamisessa Suomessa, kiteyttää kolmeen periaatteeseen: yhteytyksen maksimointiin, maan pieneliötoiminnan maksimointiin ja maaperän toiminnan häirinnän minimointi. Tavoitteena on maan kasvukunnon parantaminen.

Keskeisessä roolissa on käsite hiiliviljely, jonka avulla sidotaan hiiltä maahan. BSAG:n tuottamassa hiilioppaassa ”Katsaus maaperän hiileen ja hiiliviljelyn perusteisiin” kerrotaan, miten hiilen sitoutuminen on kahden kilpailevan prosessin summa: hiilisyöte lisää maan multavuutta ja hajotustoiminta vähentää sitä. Jotta hiiltä saataisiin varastoitumaan maahan, on lisättävä joko hiilisyötettä ja hiilen stabiloitumista tai hidastettava hajotustoimintaa. Se kuvastaa hyvin sitä, kuinka monimutkaisista ja toisistaan riippuvaisista asioista on kysymys.

Näitä asioita on tutkittu useassakin eri hankkeessa myös Hämeen ammattikorkeakoulun Mustialan opetus- ja tutkimusmaatilalla pelloilla. Näyttäisi siltä, että hiilensidonnan salat edellyttävät vielä runsaasti lisää tutkimuksia. Ja tuskinpa pelkästään maataloustuotannon avulla tätä globaalia, viheliäistä ongelmaa saadaan ratkaisua. Ilmastonmuutoksen hallintaan tarvitaan todennäköisesti aivan uusia teknologisia ratkaisuja.

Työ parhaiden viljelykäytänteiden löytämiseksi on arvokasta ja tärkeää työtä. Hiilen sidonnan ohella tulisi kuitenkin ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden säilyminen, kemikalisoitumisen vähentäminen ja kansallinen huoltovarmuus. Luomua ja uudistavaa viljelystä ei voi verrata eikä rinnastaa. □

Luomutuotanto on sertifioitua – uudistavassa viljelystä keskitytään kasvinviljelytapoihin.

